ധൈര്യം ഭയത്തെ മറികടക്കുന്നിടത്തെല്ലാം സ്വപ്നം ജീവിക്കുന്നു. എന്നാൽ മുന്നോട്ടുള്ള പാത കുത്തനെയുള്ളതാണ്.

റിപ്പബ്ലിക്ക് ഇന്ത്യയുടെ ചരിത്രവും നാളെയുടെ പ്രതീക്ഷയും

അലീം യൂസുഫ് മമ്പാട്
ഗവേഷക വിദ്യാർഥി

1947 ഓഗസ്റ്റ് മാസം പതിനാലാം തീയതി ലോകം ഉറങ്ങുമ്പോൾ, ഇന്ത്യ സ്വതന്ത്രമായി. ചെങ്കോട്ടയുടെ കൊടിമരത്തിൽ നിന്ന് ബ്രിട്ടീഷ് പതാക താഴെയിറക്കി ത്രിവർണ പതാക ഉയർത്തിയപ്പോൾ, ലോകം അത്ഭുതത്തോടെ നോക്കി. മുറിവേറ്റെങ്കിലും അഭിമാനിയായ, പുരാതനമെങ്കിലും നവജാതനായ ഒരു രാഷ്ട്രം, നാല് നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ കൊളോണിയൽ ഭരണത്തിൽനിന്ന് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിലേക്ക് ഇന്ത്യ എന്ന മഹത്തായ രാജ്യം കാലെടുത്തുവച്ചു. എന്നാൽ രാജ്യം അന്ന് നേരിട്ടത് വലിയ പ്രതിസന്ധിയായിരുന്നു.ഇന്ത്യ - പാക്കിസ്ഥാൻ വിഭജനം, അതിന്റെ പേരിലുണ്ടായ കലാപം, ദാരിദ്ര്യം, ജാതീയത, നിരക്ഷരത... അങ്ങനെ പല തുകൊണ്ടും കീറിമുറിക്കപ്പെട്ട ഒരു നാടായിരുന്നു അന്ന് നമ്മുടെ രാജ്യം. കാത്തിരിക്കുന്ന ഒരു റിപ്പബ്ലിക്കായിരുന്നു അത്. പക്ഷേ, ആത്മാവിൽ ഒരു റിപ്പബ്ലിക്കായിരുന്നില്ല. നാനാത്വത്തിൽ ഏകത്വം എന്ന് 'താത്വിക'മായി പറയാമെങ്കിലും താഴെ തട്ടിൽ സ്ഥിതി ഏറെ വ്യത്യസ്തമായിരുന്നു.

തകർന്ന ഒരു സമൂഹം

സ്വതന്ത്ര ഇന്ത്യയുടെ ആദ്യ കാഴ്ചകൾ വിജയ പരേഡുകളായിരുന്നില്ല, പുതിയ അതിർത്തികളിലൂടെ ദുഃഖത്തിന്റെ നദികൾ പോലെ ഒഴുകുന്ന അഭയാർത്ഥി പ്രവാഹമായിരുന്നു. ലോകം ഇന്നേവരെ കണ്ടതിൽ ഏറ്റവും വലിയ അഭയാർത്ഥി പ്രവാഹം. വിഭജനം ഏകദേശം 15 ദശലക്ഷം ആളുകളെ കുടിയിറക്കി, ഏകദേശം 1-2 ദശലക്ഷം പേർ കൊല്ലപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യൻ യൂണിയന്റെ ഭാഗമായി ഇവിടെ തന്നെ തുടരാൻ തീരുമാനിച്ചിരുന്ന ഇന്ത്യൻ മുസ്ലിംകൾക്ക് ഭയം ദൈനംദിന ജീവിതത്തിന്റെ ഭാഗമായി. ബ്രിട്ടീഷ് വിടവാങ്ങൽ ജാതിയുടെ ചങ്ങലകൾ തകർത്തിട്ടായിരുന്നില്ല എന്നത് ദലിതർക്കും ആദിവാസികൾക്കുമിടയിൽ സമാനമായ അരക്ഷിത ബോധം തളംകെട്ടി നിർത്തിയിരുന്നു. മാതൃരാജ്യത്തിനുവേണ്ടി പോരാടുമ്പോഴും ഇവിടത്തെ ആഭ്യന്തര ജാതി വ്യവസ്ഥിതിയിൽ ജീവിക്കുന്ന അടിമകളായിരുന്നു അവർ - ജാതി ബോധം ഇന്നത്തേക്കാളേറെ അന്ന് സമൂഹത്തിന്റെ അസ്ഥികളിൽ

ജാതി ശ്രേണി എല്ലാ തെരുവുകളും, എല്ലാ കിണറുകളും, എല്ലാ ക്ഷേത്രങ്ങളും ഭരിച്ചു. "തൊട്ടുകൂടാത്തവർ' എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ദലിതർക്ക് സ്കൂളുകളിൽ പ്രവേശിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല, പൊതു പൈപ്പുകളിൽ നിന്ന് കുടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല, അവരുടെ നിയുക്ത സ്ഥലത്തിനപ്പുറം സ്വപ്നം കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ജനാധിപത്യം പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടു; പക്ഷേ, അംബേദ്കർ പറഞ്ഞ യഥാർത്ഥ സാഹോദര്യമായ സാമൂഹിക ജനാധിപത്യം ഒരു വിദൂര സ്വപ്നമായിരുന്നു.

ആഴത്തിൽ തുരുമ്പെടുത്തിരുന്നു.

എഴുപത് ശതമാനം ഇന്ത്യക്കാരും നിരക്ഷരരായിരുന്നു. എൺപത്തിയഞ്ച് ശതമാനം പേരും ഗ്രാമങ്ങളിലാണ് താമസിച്ചിരുന്നത്. ജാതി ശ്രേണി എല്ലാ തെരുവുകളും, എല്ലാ കിണറുകളും, എല്ലാ ക്ഷേത്രങ്ങളും ഭരിച്ചു. 'തൊട്ടുകൂടാത്തവർ' എന്ന് വിളിക്കപ്പെടുന്ന ദലിതർക്ക് സ്കൂളുകളിൽ പ്രവേശിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല, പൊതു പൈപ്പുകളിൽ നിന്ന് കുടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല, അവരുടെ നിയുക്ത സ്ഥലത്തിനപ്പുറം സ്വപ്നം കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ജനാധിപത്യം പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെട്ടു; പക്ഷേ, അംബേദ്കർ പറഞ്ഞ യഥാർത്ഥ സാഹോദര്യമായ സാമൂഹിക ജനാധിപത്യം ഒരു വിദൂര സ്വപ്നമായിരുന്നു.

ഇന്ത്യക്കാർ ഒരു ഏകീകൃത ജനതയായിരുന്നില്ല. ബ്രിട്ടീഷ് വിടവാങ്ങലിന്റെയും ഏതാനും ഭീമന്മാരുടെ നേതൃത്വത്തിന്റെയും സമ്മർദ്ദത്തിൽ ഒന്നിച്ചുചേർന്ന നിരവധി ദേശീയതകൾ, ഭാഷകൾ, മതങ്ങൾ, ജാതികൾ എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ഒരു അസ്വസ്ഥമായ സന്ധിയായിരുന്നു അത്. ബ്രിട്ടീഷ് വിരുദ്ധതയിൽ ഉയിർകൊണ്ട വ്യത്യസ്ത രാഷ്ട്രീയ സാമൂദായിക ജാതി സമവാക്യങ്ങളെ ചേർത്തി നിർത്തിയതായിരുന്നു ഇന്ത്യൻ സ്വാതന്ത്ര്യ പ്രസ്ഥാനം. പുതിയ രാഷ്ട്രത്തിന്റെ ആത്മാവ് എഴുതാൻ ഭരണഘടനാ അസംബ്ലി ഒത്തുകൂടിയതും ദുർബലവുമായ ഈ ഭൂമിയിലായിരുന്നു. സ്വപ്നജീവികളുടെയും യാഥാർത്ഥ്യവാദികളുടെയും അസംബ്ലി 1946 ഡിസംബറിൽ (ഔപചാരിക സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന് മാസങ്ങൾക്ക് മുമ്പ്) വിളിച്ചുചേർത്ത ഭരണഘടനാ അസംബ്ലിയിൽ കോൺഗ്രസ് പാർട്ടി ആധിപത്യം പുലർത്തിയിരുന്നു, എന്നാൽ അതിൽ നിരവധി ശബ്ദങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു: ഹിന്ദു യാഥാസ്ഥിതികർ, മതേതര സോഷ്യലിസ്റ്റുകൾ, മുസ്ലിം നേതാക്കൾ, ദലിത് ആക്ടിവിസ്റ്റുകൾ എന്നിങ്ങനെ.

ക്രൂരമായ ജാതി വിവേചനത്തിൽ നിന്ന് രക്ഷപ്പെട്ട ഡോ. ബി.ആർ. അംബേദ്കറെ ഡ്രാഫ്റ്റിംഗ് കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാനായി നിയമിച്ചു. പുതിയ ഇന്ത്യ വെറുമൊരു ഹിന്ദു ഭൂരിപക്ഷ രാഷ്ട്രമായിരിക്കുമോഅതോ ദലിത്, മുസ്ലിം, സിഖ്, ആദിവാസി, ക്രിസ്ത്യൻ, നിരീശ്വരവാദി - എല്ലാവർക്കും ഇടമുള്ള ഒരു മതേതര റിപ്പബ്ലിക്കായിരിക്കുമോ? ഭരണഘടന നിർമാണ സഭയിൽ മാസങ്ങളോളം ചർച്ചകൾ നടന്നു: ഹിന്ദു വ്യക്തിനിയമം പരിഷ്കരിക്കണമോ? ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്ക് സാംസ്കാരിക സ്വയംഭരണം വേണോ? നിയമത്തിൽ മാത്രമല്ല, ജീവിതത്തിലും തൊട്ടുകൂടായ്മ എങ്ങനെ നിർത്തലാക്കാൻ കഴിയും? വ്യക്തിഗത അവകാശങ്ങൾക്കായി, പ്രത്യേകിച്ച് അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവർക്ക് ശക്തമായ ഉറപ്പുകൾക്കായി അംബേദ്കർ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തി. സാമൂഹിക ജനാധിപത്യം ഇല്ലാത്ത രാഷ്ട്രീയ ജനാധിപത്യം വഞ്ചനയാണെന്ന് അദ്ദേഹം മുന്നറിയിപ്പ് നൽകി. വിദ്യാഭ്യാസം, സർക്കാർ ജോലി എന്നിവയിൽ സംവരണം അനിവാര്യമായത് ദാനധർമമായിട്ടല്ല, മറിച്ച് ചരിത്രപരമായി ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടവരുടെ അവകാശങ്ങളുടെ വിഷയമായിട്ടാണ് എന്ന് അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചു. ''നീതി എന്നത് സമത്വത്തിന്റെ മറ്റൊരു പേരാണ്,'' അംബേദ്കർ പറഞ്ഞു.

എന്നിരുന്നാലും, സംവരണം സമൂഹത്തെ ''വിഭജിക്കുമെന്ന്'' വിശ്വസിച്ച ജാതി ഹിന്ദുക്കളിൽ നിന്നും, ഹിന്ദു നിയമം സ്പർശിക്കരുതെന്ന് ആഗ്രഹിക്കുന്ന യാഥാസ്ഥിതികരിൽ നിന്നും, വിഭജനത്തിനുശേഷം തങ്ങളെ അരികുകളിലേക്ക് തള്ളിവിടുന്നതായി കണ്ട ന്യൂനപക്ഷ നേതാക്കളിൽ നിന്നും അദ്ദേഹം കടുത്ത എതിർപ്പിനെ നേരിട്ടു എന്നതും യാഥാർഥ്യമായിരുന്നു. പല കാര്യങ്ങളിലും പുരോഗമനവാദിയായിരുന്ന നെഹ്റു പോലും പൂർണ സാമൂഹിക വിപ്ലവത്തിൽ മടിച്ചുനിന്നു. ഇന്ത്യൻ റിപ്പബ്ലിക്, സമത്വം വാഗ്ദാനം ചെയ്യുമെന്ന് സമ്മതിച്ചിരുന്നു - എന്നാൽ അതിലേക്കുള്ള പടികൾ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ മന്ദഗതിയിലുള്ള ചലനത്തിന് വഴി തെളിക്കും എന്ന് ചിലർ വിധിച്ചു.

റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ ജനനം

1950 ജനുവരി 26-ന് ഭരണഘടന പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു. ഇന്ത്യ ഒരു റിപ്പബ്ലിക്കായി മാറി - രാജാക്കന്മാരോ രാജ്ഞികളോ കോളനിവാസികളോ ഇനി ഭരിക്കുന്നില്ല, മറിച്ച് സ്വന്തം ജനങ്ങളാൽ ഭരിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു ദേശമായി മാറി, ഭാരതമെന്നും ഇന്ത്യയെന്നും ഹിന്ദുസ്ഥാൻ എന്നും ദേശം അറിയപ്പെടും. നീതി, സ്വാതന്ത്ര്യം, സമത്വം, സാഹോദര്യം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ഭരണഘടയുടെ ആമുഖം വിശദമായി സംസാരിച്ചു. മൗലികാവകാശങ്ങൾ

മതസ്വാതന്ത്ര്യം, തൊട്ടുകൂടായ്മ നിർത്തലാക്കൽ, നിയമത്തിന് മുന്നിൽ തുല്യത എന്നിവ അത് ഉറപ്പുനൽകുന്നു. പട്ടികജാതി, പട്ടികവർഗ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് പത്ത് വർഷത്തേക്ക് സംവരണം അനുവദിച്ചു (ഇന്നും അത്യന്താപേക്ഷിതമായ ഒരു 'താൽക്കാലിക' നടപടി). എന്നാൽ കടലാസിലെ വാഗ്ദാനങ്ങൾ അടിസ്ഥാന യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി പെട്ടെന്ന് സമരസപ്പെട്ടില്ല.

ദളിതർ അപ്പോഴും ദൈനംദിന അക്രമത്തെ അഭിമുഖീകരിച്ചു- 'തെറ്റായ വഴിയിൽ' നടന്നതിന് മർദ്ദിക്കപ്പെട്ടു, അന്തസ്സ് അവകാശപ്പെട്ടതിന് കൊല ചെയ്യപ്പെട്ടു. മുസ്ലിംകൾക്ക് നേരെയുള്ള ഏകപക്ഷീയ അക്രമങ്ങൾ തുടർക്കഥയായി. വികസനത്തിന്റെയും കൃഷി വ്യാപനത്തിന്റെയും പേരിൽ ആദിവാസികൾക്ക് തങ്ങളുടെ ഭൂമി തട്ടിയെടുക്കുന്നത് നോക്കി നിൽക്കേണ്ടി വന്നു. ഇന്ത്യൻ റിപ്പബ്ലിക് പിറന്നു - പക്ഷേ, റിപ്പബ്ലിക് ഇതുവരെ എല്ലാ ഗ്രാമങ്ങളിലും എല്ലാ ഹൃദയങ്ങളിലും ജീവിച്ചിരുന്നില്ല. ഭരണഘടനയുടെ പിതാവായ, ബഹുജൻ നേതാവായ അംബേദ്കർ - വഞ്ചനയുടെ ഭാരം അനുഭവിക്കാൻ തുടങ്ങി.

ആദ്യകാല വഞ്ചനകൾ

നെഹ്റുവിന്റെ മന്ത്രിസഭയിലെ നിയമ മന്ത്രിയെന്ന നിലയിൽ, അംബേദ്കർ ഒരു ധീരമായ അജണ്ടയ്ക്കായി മുന്നോട്ട് വച്ചു: പഴയ ഹിന്ദു വ്യക്തിനിയമങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഹിന്ദു കോഡ് ബിൽ. ജാതി വിവേചനത്തിനെതിരെ ശക്തമായ നടപടികൾ. ന്യൂനപക്ഷ അവകാശങ്ങൾക്കുള്ള നിയമപരമായ സംരക്ഷണം. എന്നാൽ അംബേദ്കറിന്റെ വിമോചന ആശയങ്ങൾക്കെതിരെ കടുത്ത പ്രതിഷേധമുണ്ടായി. പാർലമെന്റിൽ, ഹിന്ദു പാരമ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടണമെന്ന് വലതുപക്ഷ ഹിന്ദു നേതാക്കൾ ശബ്ദമുയർത്തി. തെരുവുകളിൽ യാഥാസ്ഥിതിക ഗ്രൂപ്പുകൾ അംബേദ്കർ 'ഹിന്ദു സംസ്കാരത്തെ' ആക്രമിക്കുന്നുവെന്ന് ആരോപിച്ചു. അംബേദ്കർ ഹിന്ദു വിരുദ്ധനായി.

നെഹ്റുവിന്റെ മന്ത്രിസഭയിലെ നിയമ മന്ത്രിയെന്ന നിലയിൽ, അംബേദ്കർ ഒരു ധീരമായ അജണ്ടയ്ക്കായി മുന്നോട്ട് വച്ചു: പഴയ ഹിന്ദു വ്യക്തിനിയമങ്ങൾ പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു ഹിന്ദു കോഡ് ബിൽ. ജാതി വിവേചനത്തിനെതിരെ ശക്തമായ നടപടികൾ. ന്യൂനപക്ഷ അവകാശങ്ങൾക്കുള്ള നിയമപരമായ സംരക്ഷണം. എന്നാൽ അംബേദ്കറിന്റെ വിമോചന ആശയങ്ങൾക്കെതിരെ കടുത്ത പ്രതിഷേധമുണ്ടായി. പാർലമെന്റിൽ, ഹിന്ദു പാരമ്പര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടണമെന്ന് വലതുപക്ഷ ഹിന്ദു നേതാക്കൾ ശബ്ദമുയർത്തി. തെരുവുകളിൽ യാഥാസ്ഥിതിക ഗ്രൂപ്പുകൾ അംബേദ്കർ 'ഹിന്ദു സംസ്കാരത്തെ' ആക്രമിക്കുന്നുവെന്ന് ആരോപിച്ചു.

വ്യക്തിപരമായ സഹതാപം ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും, രാഷ്ട്രീയ സമ്മർദ്ദത്തിൽ സോഷ്യലിസ്റ്റായ സാക്ഷാൽ നെഹ്റുപോലും പതറി. ഹിന്ദു കോഡ് ബിൽ അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടു. സാമൂഹിക നീതി സ്തംഭിച്ചു. അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവർക്കുള്ള പ്രാതിനിധ്യം ഒരു യഥാർത്ഥ മുൻഗണന എന്നതിലുപരി ഒരു പൊള്ളയായ മുദ്രാവാക്യമായി മാറി. പുതിയ ഇന്ത്യ റിപ്പബ്ലിക്കിൽ നൂറ്റാണ്ടുകളുടെ ജാതി ശ്രേണിയുടെ ചങ്ങലകൾ തകർക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷ തെറ്റാണെന്നു അംബേദ്കറിന് തോന്നിത്തുടങ്ങി. ബഹുജനങ്ങൾക്ക് - ചുരുക്കം ചിലരല്ല, മറിച്ച് നിരവധി പേർക്ക് - ശബ്ദം ലഭിക്കുന്ന ഒരു റിപ്പബ്ലിക്കിനെക്കുറിച്ചുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വപ്നം ദിവാസ്വപ്നമായി തോന്നിത്തുടങ്ങി. 1951 സെപ്റ്റംബറിൽ ഡോ. അംബേദ്കർ നിയമ മന്ത്രി സ്ഥാനം രാജിവച്ചു. തന്റെ രാജി പ്രസംഗത്തിൽ അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു: 'പട്ടികജാതിക്കാരുടെ താൽപര്യങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കാനാണ് ഞാൻ മന്ത്രിസഭയിൽ വന്നത്. പക്ഷേ, എനിക്ക് അത് ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.' രാഷ്ട്രീയ താൽപര്യങ്ങൾക്കായി അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവർക്കുള്ള നീതി എങ്ങനെ ബലികഴിക്കപ്പെട്ടു എന്നതിനെക്കുറിച്ച് അദ്ദേഹം സംസാരിച്ചു. യഥാർത്ഥ സാമൂഹിക ജനാധിപത്യം ഇല്ലെങ്കിൽ ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രീയ ജനാധിപത്യം ഒരു ചീട്ടുകൊട്ടാരം പോലെയാണെന്ന് അദ്ദേഹം മുന്നറിയിപ്പ് നൽകി. അംബേദ്കറുടെ രാജി ഒരു മന്ത്രിയുടെ വേർപാട് മാത്രമായിരുന്നില്ല. റിപ്പബ്ലിക്കിനുള്ള ആദ്യത്തെ വലിയ മുന്നറിയിപ്പായിരുന്നു അത്: സമത്വമില്ലാത്ത സ്വാതന്ത്ര്യം ആധിപത്യത്തിന്റെ മറ്റൊരു രൂപം മാത്രമാണെന്ന്.

തകർന്ന വാഗ്ദാനങ്ങളും ജ്വലിക്കുന്ന പ്രതീക്ഷകളും

1951-ൽ നെഹ്റുവിന്റെ മന്ത്രിസഭയിൽ നിന്ന് ഡോ. അംബേദ്കർ പുറത്തുപോയപ്പോൾ, ഇന്ത്യൻ

അംബേദ്കറുടെ രാജിക്ക് ശേഷമുള്ള വർഷങ്ങൾ ദലിതരുടെയും ആദിവാസികളുടെയും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെയും ദുരവസ്ഥയ്ക്ക് ഗൗരവമായ ശ്രദ്ധ നൽകിയില്ല. ഭരണഘടന തൊട്ടുകൂടായ്മ നിരോധിച്ചു, എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലുടനീളമുള്ള പൊടി നിറഞ്ഞ ഗ്രാമങ്ങളിൽ, ദലിതരെ അപ്പോഴും ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ നിന്നും ചായക്കടകളിൽ നിന്നും വിലക്കിയിരുന്നു. ഭരണഘടന മതസ്വാതന്ത്ര്യം വാഗ്ദാനം ചെയ്തു, എന്നാൽ വിഭജന അക്രമത്തിൽ വലയുന്ന മുസ്‌ലിം ന്യൂനപക്ഷം സംശയത്താൽ വലയുകയും അപര രരായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

റിപ്പബ്ലിക്കിന് നഷ്ടമായത് ഒരു മന്ത്രിയെ മാത്രമായിരുന്നില്ല, മറിച്ച്, അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവരുടെ, മാറ്റി നിർത്തപ്പെട്ടവരുടെ, പീഡിതരുടെ ഏറ്റവും കടുത്ത സംരക്ഷകനെയായിരുന്നു. അംബേദ്കറുടെ രാജിക്ക് ശേഷമുള്ള വർഷങ്ങൾ ദലിതരുടെയും ആദിവാസികളുടെയും ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെയും ദുരവസ്ഥയ്ക്ക് ഗൗരവമായ ശ്രദ്ധ നൽകിയില്ല. ഭരണഘടന തൊട്ടുകൂടായ്മ നിരോധിച്ചു, എന്നാൽ ഇന്ത്യയിലുടനീളമുള്ള പൊടി നിറഞ്ഞ ഗ്രാമങ്ങളിൽ, ദലിതരെ അപ്പോഴും ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ നിന്നും ചായക്കടകളിൽ നിന്നും വിലക്കിയിരുന്നു. ഭരണഘടന മതസ്വാതന്ത്ര്യം വാഗ്ദാനം ചെയ്തു, എന്നാൽ വിഭജന അക്രമത്തിൽ വലയുന്ന മുസ്‌ലിം ന്യൂനപക്ഷം സംശയത്താൽ വലയുകയും അപരരായി ചിത്രീകരിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

നെഹ്റുവിന് കീഴിൽ ഇന്ത്യ വളരെയേറെ മുന്നേറി, പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി ഇന്ത്യയുടെ വളർച്ചക്ക് മുതൽക്കൂട്ടായി. പക്ഷേ, സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തര വ്യാവസായിക സ്വപ്നങ്ങളുടെ തിളക്കത്തിൽ, ഐക്യത്തിന്റെയും പുരോഗതിയുടെയും മുദ്രാവാക്യങ്ങൾക്ക് കീഴിൽ ബഹുജനങ്ങളുടെ - ദലിതർ, ആദിവാസികൾ, ഒബിസികൾ, ദരിദ്ര മുസ്‌ലിംൾ തുടങ്ങിയ ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ - ദുരവസ്ഥ കുഴിച്ചുമൂടപ്പെട്ടു. പ്രാതിനിധ്യം ഒരു മരീചികയായി തുടർന്നു. ഉയർന്ന ജാതി നേതാക്കൾ തിരഞ്ഞെടുപ്പുകളിൽ വിജയിച്ചു.

ഭൂപരിഷ്കരണം തടസ്സപ്പെടുകയോ അട്ടിമറിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്തു. വാർത്തകളിൽ നിന്ന് മാറി നിശ്ശബ്ദമായ വയലുകളിൽ ദലിതർക്കും ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾക്കുമെതിരായ അക്രമം തുടർന്നു. ഹൃദയം തകർന്ന അംബേദ്കർ, അന്തസ്സും സമത്വവും നിറഞ്ഞ ഒരു മതമായ ബുദ്ധമതത്തിലേക്ക് തിരിഞ്ഞു, 1956-ൽ മരിക്കുന്നതിന് തൊട്ടുമുമ്പ് മതം മാറി. ഹിന്ദു സാമൂഹിക ക്രമത്തിനെതിരെയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ അവസാന പ്രതിഷേധമായിരുന്നു അത്.

പൂർത്തിയാകാത്ത മണ്ഡൽ വിപ്ലവം

നെഹ്രുവിനു ശേഷം മകൾ ഇന്ദിരാ പ്രിയദർശിനിയും ഇന്ത്യയുടെ വ്യാവസായിക സാമ്പത്തിക സൈനിക വളർച്ചക്ക് പുതുയ ദിശകൾ നൽകി. പക്ഷേ, ഇന്ത്യയിലെ അടിസ്ഥാന ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ പ്രകടമായിരുന്നില്ല. രാജ്യം ഭരിക്കുന്ന പാർട്ടി സവർണ വരേണ്യ മധ്യവർഗ പാർട്ടിയായി അധ:പതിച്ചു എന്ന് പരക്കെ വിമർശിക്കപ്പെട്ടു. എന്നാൽ 1970കളുടെ അവസാനത്തിലും 80കളിലും ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രീയ ഭൂപ്രകൃതി മാറി.

ഒബിസികൾക്കിടയിൽ (മറ്റ് പിന്നോക്ക വിഭാഗങ്ങൾ)- ചരിത്രപരമായ, ആചാരപരമായ പദവിയും ഭൗതിക അധികാരവും നിഷേധിക്കപ്പെട്ട ജാതി സമൂഹത്തിലെ വിശാലമായ മധ്യനിരകൾക്കിടയിൽ -സാമൂഹിക നീതി എന്ന ആവശ്യം ഉയർന്നുവരികയായിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയമായി പരാജയപ്പെട്ട അംബേ

ദ്കറിന്റെ ദർശനങ്ങൾക്ക് പുതിയ കാവലാളുകൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. പ്രാദേശിക ചെറു പാർട്ടികൾ അംബേദ്കർ ആശങ്ങൾക് ഉൾക്കൊണ്ടു കൊണ്ട് സാമൂഹിക നീതിക്കായി തെരുവിൽ വാദിച്ചു. ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രീയ പരിസരങ്ങളിൽ സാമൂഹിക നീതിക്കായുള്ള മുറവിളി ഉയർന്നു കേട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു. 1979 ൽ, സാമൂഹികമായും വിദ്യാഭ്യാസപരമായും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും സ്ഥിരീകരണ പ്രവർത്തന നയങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതിനുമായി മണ്ഡൽ കമ്മീഷൻ സ്ഥാപിതമായി. അതിന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ സ്ഫോടനാത്മകമായിരുന്നു: ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യയുടെ 54% പിന്നോക്ക വിഭാഗങ്ങൾ ആയിരുന്നു. സർക്കാർ ജോലികളിലും വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വത്തിലും അവർക്ക് വളരെ കുറഞ്ഞ പ്രാതിനിധ്യമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. പട്ടികജാതിക്കാർക്കും പട്ടികവർഗക്കാർക്കും നിലവിലുള്ള സംവരണത്തിന് പുറമേ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ ജോലികളിൽ ഒബിസികൾക്ക് 27% സംവരണം കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. എന്നാൽ ഒരു ദശാബ്ദക്കാലം ശുപാർശകൾ പൊടിപിടിച്ചു കിടന്നു.

1990 ൽ, പ്രധാനമന്ത്രി വി.പി. സിംഗ് മണ്ഡൽ കമ്മീഷൻ ശുപാർശകൾ ഒടുവിൽ നടപ്പിലാക്കുമെന്നു പാർലമെന്റിൽ അറിയിച്ചു. ഇന്ത്യയിലെ സവർണ വരേണ്യ വർഗം പൊട്ടിത്തെറിച്ചു. അവർ രാജ്യത്താകെ രോഷാകുലരായി പ്രതിഷേധങ്ങൾ അഴിച്ചുവിട്ടു. ആത്മാഹുതി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെട്ടു. 'മെറിറ്റ്, ക്വാട്ട അല്ല!' എന്ന മുദ്രാവാക്യങ്ങളുമായി തെരുവുകൾ കത്തിച്ചു - 'മെറിറ്റ്' എന്നത് ഇന്ത്യയിൽ എപ്പോഴെങ്കിലും നിഷ്പക്ഷവും ജാതി രഹിതവുമായ ഒരു ആശയമല്ലാതിരുന്നത്പോലെ, ജാതി പദവിയുടെ ആഴമേറിയതും ഉണങ്ങാത്തതുമായ മുറിവ് ഈ പ്രതിഷേധങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തി.

1979 ൽ, സാമൂഹികമായും വിദ്യാഭ്യാസപരമായും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന വിഭാഗങ്ങളെ തിരിച്ചറിയുന്നതിനും സ്ഥിരീകരണ പ്രവർത്തന നയങ്ങൾ ശുപാർശ ചെയ്യുന്നതിനുമായി മണ്ഡൽ കമ്മീഷൻ സ്ഥാപിതമായി. അതിന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ സ്ഫോടനാത്മകമായിരുന്നു: ഇന്ത്യയിലെ ജനസംഖ്യയുടെ 54% പിന്നോക്ക വിഭാഗങ്ങൾ ആയിരുന്നു. സർക്കാർ ജോലികളിലും വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും രാഷ്ട്രീയ നേതൃത്വത്തിലും അവർക്ക് വളരെ കുറഞ്ഞ പ്രാതിനിധ്യമാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത്. പട്ടികജാതിക്കാർക്കും പട്ടികവർഗക്കാർക്കും നിലവിലുള്ള സംവരണത്തിന് പുറമേ, കേന്ദ്ര സർക്കാർ ജോലികളിൽ ഒബിസികൾക്ക് 27% സംവരണം കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്തു. എന്നാൽ ഒരു ദശാബ്ദക്കാലം ശുപാർശകൾ പൊടിപിടിച്ചു കിടന്നു.

ദലിതർ, ഒബിസി, ആദിവാസികൾ എന്നിങ്ങനെ ബഹുജനങ്ങൾക്ക് ഇത് രാഷ്ട്രീയ ഉണർവിന്റെ ഒരു അവസരമായിരുന്നു. മറ്റു പലർക്കും, ഇത് നീരസത്തിനും പ്രതിസമരത്തിനും ഒരു പ്രേരകമായിരുന്നു. മണ്ഡലിന്റെ ചാരത്തിനിടയിൽ, മറ്റൊരു തീ ആളിക്കത്തുകയായിരുന്നു.

അരികുവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട മുസ്ലിംകൾ

ജാതി പോരാട്ടങ്ങൾ സമൂഹത്തെ കീറിമുറിച്ചപ്പോൾ, ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ ന്യൂനപക്ഷമായ മുസ്ലിംകൾ - കൂടുതൽ കൂടുതൽ അരികുവൽക്കരിക്കപ്പെട്ടതായി കണ്ടെത്തി. സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ശേഷമുള്ള ആദ്യ ദശകങ്ങളിൽ, വിഭജനത്തിനുശേഷം 'വിഘടനവാദികൾ' എന്ന് മുദ്രകുത്തപ്പെടുമെന്ന് ഭയന്ന് മുസ്ലിംകൾ പ്രത്യക്ഷമായ രാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങളിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിന്നു. എന്നാൽ പതുക്കെ, സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായ സൂചകങ്ങൾ ഒരു ഭീകരമായ യാഥാർത്ഥ്യം വെളിപ്പെടുത്തി: സച്ചാർ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് (2006). പിന്നീട് പലർക്കും ഇതിനകം അറിയാമായിരുന്ന കാര്യം ഔദ്യോഗികമായി സ്ഥിരീകരിച്ചു: ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന സമൂഹങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു മുസ്ലിംകൾ എന്നത് ഔദ്യോഗികമായി സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടു.

വർഗീയ അക്രമം ഇന്ത്യൻ പൊതുജീവിതത്തിന്റെ ഒരു വൃത്തികെട്ട സവിശേഷതയായി മാറി. ജബൽപൂർ മുതൽ മൊറാദാബാദ്, നെല്ലി വരെ, ചെറിയ തർക്കങ്ങളാൽ പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടതും എന്നാൽ ആഴത്തിലുള്ള രാഷ്ട്രീയ അജണ്ടകളാൽ ഇന്ധനമാക്കപ്പെട്ടതുമായ കലാപങ്ങളിൽ മുസ്ലിം രക്തം ഒഴുകി. തുടർന്ന് ഏറ്റവും പ്രതീകാത്മകമായ ആക്രമണം വന്നു.

ബാബറി മസ്ജിദ്, ഇന്ത്യ എന്ന ആശയത്തിന്റെ തകർച്ച

അയോധ്യയിലെ ബാബരി മസ്ജിദ് നൂറ്റാണ്ടുകളായി നിലനി

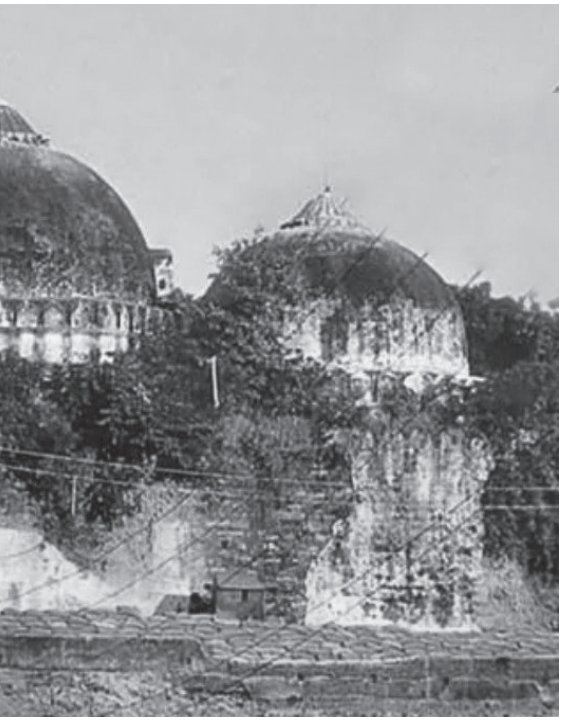

സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനു ശേഷമുള്ള ആദ്യ ദശകങ്ങളിൽ, വിഭജനത്തിനുശേഷം "വിഘടനവാദികൾ' എന്ന് മുദ്രകുത്തപ്പെടുമെന്ന് ഭയന്ന് മുസ്ലിംകൾ പ്രത്യക്ഷമായ രാഷ്ട്രീയ സമരങ്ങളിൽ നിന്ന് വിട്ടുനിന്നു. എന്നാൽ പതുക്കെ, സാമ്പത്തികവും സാമൂഹികവുമായ സൂചകങ്ങൾ ഒരു ഭീകരമായ യാഥാർത്ഥ്യം വെളിപ്പെടുത്തി: സച്ചാർ കമ്മിറ്റി റിപ്പോർട്ട് (2006). പിന്നീട് പലർക്കും ഇതിനകം അറിയാമായിരുന്ന കാര്യം ഔദ്യോഗികമായി സ്ഥിരീകരിച്ചു: ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും പിന്നോക്കം നിൽക്കുന്ന സമൂഹങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു മുസ്ലിംകൾ എന്നത് ഔദ്യോഗികമായി സ്ഥിരീകരിക്കപ്പെട്ടു.

ന്നിരുന്ന ഒരു മുഗൾ നിർമിതിയായിരുന്നു. എന്നാൽ 1980 കളിൽ, മണ്ഡൽ ഉയർന്ന ജാതി ആധിപത്യത്തെ അസ്വസ്ഥമാക്കിയതോടെ, ഭാരതീയ ജനതാ പാർട്ടി (ബിജെപി) യും മറ്റ് വലതുപക്ഷ ഗ്രൂപ്പുകളും അയോധ്യയെ ഒരു പ്രതീകമായി കണ്ടു. ഒരു ഹിന്ദു ആരാധനാലയം പൊളിച്ചുമാറ്റിയ ശേഷമാണ് പള്ളി നിർമ്മിച്ചതെന്ന് അവകാശപ്പെട്ട് അവർ ആ സ്ഥലത്ത് രാമക്ഷേത്രം നിർമ്മിക്കാൻ പ്രചാരണം നടത്തി. രഥയാത്രകൾ, പ്രകോപനപരമായ പ്രസംഗങ്ങൾ, ഹിന്ദു-മുസ്ലിം ധ്രുവീകരണത്തിന്റെ സ്ഥിരമായ ഡ്രം ബീറ്റ് യാത്രകൾ എന്നിവയാൽ ഈ പ്രസ്ഥാനം ഊർജിതമായി. പല ഹിന്ദുക്കൾക്കും നഷ്ടപ്പെട്ട പ്രതാപത്തിന്റെ തിരിച്ചുവരവായി ഇത് തോന്നിത്തുടങ്ങി. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളെ-വിശിഷ്യാ മുസ്ലിംകളെ -സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് ഒരു ഭയാനകമായ സന്ദേശമായിരുന്നു. മുസ്ലിംകളുടെ സ്ഥാനം ഈ രാജ്യത്ത് ഇനിമുതൽ ചില നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായിരിക്കും എന്ന സന്ദേശം.

1992 ഡിസംബർ 6 ന്, പോലീസും രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കളും നോക്കി നിൽക്കെ, ഒരു ഭ്രാന്തൻ ജനക്കൂട്ടം ബാബരി മസ്ജിദ് തകർത്തു. കെട്ടിടം കല്ലിനു മുകളിൽ കല്ലായി വീണു, ബാബരിയുടെ മിനാരങ്ങൾ തകർന്നടിഞ്ഞു. ഇന്ത്യയിൽ ജനിച്ച ദശലക്ഷക്കണക്കിന് പൗരന്മാരുടെ അരക്ഷിത ബോധത്തിന് അത് ആക്കം കൂട്ടി.

വർഗീയ കലാപങ്ങളിൽ രാജ്യം മുങ്ങി. 1992-93 ൽ മുംബൈ കത്തി നശിച്ചു. നൂറുകണക്കിന് പേർ മരിച്ചു - അവരിൽ ഭൂരിഭാഗവും മുസ്ലിംകളാണ്. മറ്റ് നഗരങ്ങൾ ഭയത്തിന്റെയും വെറുപ്പിന്റെയും നിഴലിൽ വിറച്ചു.

ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ അരക്ഷിത ബോധം ദിനംപ്രതി വർധിച്ചു. ഭരണഘടനയുടെ വാഗ്ദാനങ്ങൾ - സമത്വം, സാഹോദര്യം, അന്തസ്സ് - പഴകിയ കടലാസിലെ മങ്ങിയ മഷി പോലെയായി. 1990 കളിലെ പുകയിലും രക്തത്തിലും ഒരു പുതിയ രാഷ്ട്രീയ യുഗം പിറന്നു. ഒരുകാലത്ത് ഒരു ചെറിയ പാർട്ടിയായിരുന്ന ബിജെപി, ഹിന്ദുത്വ ദേശീയതയുടെ തരംഗത്തെ ദേശീയ പ്രാധാന്യത്തിലേക്ക് നയിച്ചു. അംബേദ്കർ സ്വപ്നം കണ്ട റിപ്പബ്ലിക് - തുല്യ പൗരന്മാരുടെ ഒരു രാഷ്ട്രം - ചരിത്രത്തിന്റെ അരികുകളിലേക്ക് കൂടുതൽ തള്ളപ്പെട്ടു.

പുതിയ നൂറ്റാണ്ടിലെ ഇന്ത്യ: പുതിയ ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയം

ബാബരി മസ്ജിദ് പൊളിച്ചു മാറ്റൽ ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ അവസാനമായിരുന്നില്ല, പുതിയതും കൂടുതൽ അപകടകരവുമായ ഒരു അധ്യായത്തിന്റെ തുടക്കമായിരുന്നു അത്. കലാപത്തിൽ തകർന്ന നഗരങ്ങളുടെ ചാരത്തിൽ നിന്ന്, ഇന്ത്യയിൽ ഒരു പുതിയ രാഷ്ട്രീയ ഐക്കൺ ഉയർന്നുവരാൻ പോകുകയായിരുന്നു. ഭരണഘടനാ നിർമ്മാതാക്കൾ സ്വപ്നം കണ്ട അന്തസ്സാർന്ന രാഷ്ട്രീയം സ്വപ്നമായി.

ഗുജറാത്ത് 2002: തീയും ചൂളയും

അത് 2002 ഫെബ്രുവരിയിലായിരുന്നു. ഗുജറാത്തിലെ ഗോധ്രയിൽ ഹിന്ദു തീർത്ഥാടകരെ വഹിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന ഒരു ട്രെയിൻ കമ്പാർട്ടുമെന്റിന് തീപിടിച്ചു. തീപിടുത്തത്തിന്റെ കാരണം ഇന്നും തർക്കമായി തുടരുന്നു. എന്നാൽ അസ്ഥിരമായ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഉയർന്നുവന്നൊരു കെട്ടുകഥ നാടാകെ വ്യാപിച്ചു: 'മുസ്ലിംകൾ ഹിന്ദുക്കളെ ആക്രമിച്ചു.' പ്രതികരണം വേഗത്തിലും ക്രൂരമായും ഭയാനകവുമായിരുന്നു. ഗുജറാത്തിൽ ഉടനീളം, മുസ്ലിം പ്രദേശങ്ങൾക്കെതിരെ സംഘടിത ജനക്കൂട്ടം അക്രമം അഴിച്ചുവിട്ടു. സ്ത്രീകൾ ബലാത്സംഗം ചെയ്യപ്പെടുകയും കൊല്ലപ്പെടുകയും ചെയ്തു. തെരുവുകളിൽ പുരുഷന്മാരെ കശാപ്പ് ചെയ്തു. കുട്ടികളെപോലും വെറുതെ വിട്ടില്ല. അധികാരികൾ

നീതിനിഷ്ഠമായ ഒരു ലോകത്ത്, ഗുജറാത്ത്തിലെ ദുഷ്ചെയ്തികൾ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ജീവിതം അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ, ഗുജറാത്ത് കൂട്ടക്കൊല ഒരു രാഷ്ട്രീയ നേതാവിന് രൂപം നൽകി. ഗുജറാത്തിലെ മോദിയിൽ നിന്ന് ഹിന്ദുത്വത്തെക്കുറിച്ച് കുറച്ചും ജിഡിപി, സാങ്കേതികവിദ്യ, ഭരണം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് കൂടുതലും സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് മോദി സ്വയം ഒരു "വികസന മനുഷ്യനായി' പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. കോർപ്പറേറ്റ് നേതാക്കളും മധ്യവർഗവും അദ്ദേഹത്തോട് അടുപ്പം കാണിച്ചു.

എല്ലാം കണ്ടില്ലെന്നു നടിച്ചു, അല്ലെങ്കിൽ അതിലും മോശമായി, അക്രമണങ്ങളിൽ പങ്കുചേർന്നു. കലാപനന്തര അന്വേഷണങ്ങളും സാക്ഷ്യങ്ങളും ഭയാനകമായ വിശദാംശങ്ങൾ വെളിപ്പെടുത്തി, രാഷ്ട്രീയ നേതാക്കൾ നടത്തിയ പ്രകോപനപരമായ പ്രസംഗങ്ങൾ അക്രമണങ്ങൾക്ക് ഇന്ധനമായി. ഗുജറാത്ത് ഭരണകൂടം അക്രമങ്ങളിൽ നേരിട്ടോ അല്ലാതെയോ പങ്കാളിയായി. ഇരകൾക്കുള്ള ദുരിതാശ്വാസവും നീതിയും വ്യവസ്ഥാപിതമായി തടഞ്ഞു. അക്കാലത്ത് ഗുജറാത്ത് മുഖ്യമന്ത്രിയായിരുന്ന നരേന്ദ്ര മോദി ഇതെല്ലം നിഷേധിച്ചു. 'ഓരോ പ്രവൃത്തിക്കും തുല്യവും വിപരീതവുമായ പ്രതികരണമുണ്ട്' എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസ്താവന വിവാദമായി. മതേതര ഇന്ത്യ ലോകത്തിന് മുമ്പിൽ നാണം കെടുന്ന അവസ്ഥ ഗുജറാത്തിലെ ഭരണകൂട ചെയ്തികളിലൂടെ സംജാതമായി. അമേരിക്ക അടക്കമുള്ള രാജ്യങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന് വിസ നിഷേധിച്ചു. അപ്പോഴേക്കും ഇന്ത്യയിലെ തീവ്ര ഹിന്ദുത്വവാദികളുടെ പ്രതീകമായി നരേന്ദ്ര ദാമോദർ ദാസ് മോദി മാറിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. എന്നാൽ നിരവധി മുസ്ലിംകൾക്കും, ദലിതർക്കും മതേതര ചിന്താഗതിക്കാരായ ഇന്ത്യക്കാർക്കും ഗുജറാത്ത് 2002 ഒരിക്കലും ഉണങ്ങാത്ത ഒരു മുറിവായിരുന്നു.

വിവാദ നായകനിൽ നിന്ന് കിരീടധാരണത്തിലേക്ക്

നീതിനിഷ്ഠമായ ഒരു ലോകത്ത്, ഗുജറാത്ത്തിലെ ദുഷ് ചെയ്തികൾ ഒരു രാഷ്ട്രീയ ജീവിതം അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ, ഗുജറാത്ത് കൂട്ടക്കൊല ഒരു രാഷ്ട്രീയ നേതാവിന് രൂപം നൽകി. ഗുജറാത്തിലെ മോദിയിൽ നിന്ന് ഹിന്ദുത്വത്തെക്കുറിച്ച് കുറച്ചും ജിഡിപി, സാങ്കേതികവിദ്യ, ഭരണം എന്നിവയെക്കുറിച്ച് കൂടുതലും സംസാരിച്ചുകൊണ്ട് മോദി സ്വയം ഒരു 'വികസന മനുഷ്യനായി' പുനർനിർമ്മിക്കപ്പെട്ടു. കോർപ്പറേറ്റ് നേതാക്കളും മധ്യവർഗവും അദ്ദേഹത്തോട് അടുപ്പം കാണിച്ചു.

2014 ആയപ്പോഴേക്കും, മാധ്യമ മാനേജ്മെന്റ്, സോഷ്യൽ മീഡിയ യുദ്ധം, 'അച്ഛേ ദിൻ' എന്ന വാഗ്ദാനങ്ങൾ എന്നിവയാൽ ഊർജിതമായ പ്രചാരണത്തിന് ശേഷം, മോദി ഇന്ത്യയുടെ പ്രധാനമന്ത്രി എന്ന സ്ഥാനത്തേക്ക് ഉയർന്നു. മുമ്പ് വിസ നിഷേധിച്ച രാജ്യങ്ങളുടെ ഇഷ്ടക്കാരനായി മോദി മാറി. അതൊരു ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിന് തീരെ ശുഭകരമല്ലാത്ത ഒരു വഴിത്തിരിവായിരുന്നു. ബാബരി മസ്ജിദ് പ്രസ്ഥാനത്തോടെ ആരംഭിച്ച പരാതിയുടെയും ഭൂരിപക്ഷവാദത്തിന്റെയും രാഷ്ട്രീയം അങ്ങനെ അധികാര കേന്ദ്രം പിടിച്ചെടുത്തു. മതേതരത്വത്തെ 'കപട-മതേതരത്വം' എന്ന് പരിഹസിച്ചു. ന്യൂനപക്ഷങ്ങളോട് അവരുടെ വിശ്വസ്തത 'തെളിയിക്കാൻ' ആവശ്യപ്പെട്ടു. ദലിതർ, ആദിവാസികൾ, ഒ.ബി.സി. വിഭാഗങ്ങൾ എന്നിവരെ 'ആദരിച്ചു' അധികാര സ്ഥാനങ്ങളിൽ 'ഇരുത്തിക്കുന്നതായി' കാണിച്ചു, പക്ഷേ, പലപ്പോഴും രാഷ്ട്രീയ ചിഹ്നങ്ങൾ മാത്രമായി മാത്രമേ അവർ പരിഗണിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. ഐക്യത്തിന്റെ പേരിൽ, വൈവിധ്യത്തെ നിശബ്ദമാക്കുകയായിരുന്നു, സംഘ് പരിവാർ മുന്നോട്ട് വെക്കുന്ന 'ഏകശിലാത്മക അഖണ്ഡ ഭാരത'ത്തിലേക്കുള്ള ജനാതിപത്യ അടവുനയം മാത്രമായിരുന്നു ഇതെല്ലം.

പുതിയ ഇന്ത്യയിലെ ഭീതിയുടെ അന്തരീക്ഷം

'മോഡി'ഫൈഡ് ഇന്ത്യയിൽ

ക്ലാസ് മുറികളിലും തെരുവുകളിലും കോടതിമുറികളിലു, ഈ തകർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന റിപ്പബ്ലിക്കിനെ സുഖപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമെന്ന് ഇപ്പോഴും വിശ്വസിക്കുന്ന ദശലക്ഷക്കണക്കിന് ആളുകളുടെ നിശ്ശബ്ദ പ്രാർത്ഥനകളും പ്രതീക്ഷയാണ്. ഇടിമുഴക്കങ്ങൾക്ക് കാതോർത്തുകൊണ്ടു വസന്തം വരുമെന്ന പ്രതീക്ഷയോടുകൂടി തന്നെയാണ് ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ ജനാധിപത്യ വിശ്വാസിയും ഇവിടെ ജീവിക്കുന്നുത്. ഭീതി വിതച്ചും ജനങ്ങളെ തമ്മിലടിപ്പിച്ചും അധികാരം കൈയാളിയവരും അധികാരം നിലനിർത്തിയവരുമെല്ലാം തോറ്റുപോയതാണ് ഇന്നലെയുടെ ചരിത്രം,

ബീഫ് കിംവദന്തികളുടെ പേരിൽ മുസ്‌ലിംകളെ കൊല്ലുന്നത് സാധാരണമായി. ദലിത് പിന്നാക്ക ന്യൂനപക്ഷ പ്രതിഷേധങ്ങൾ അടിച്ചമർത്തപ്പെടുകയോ അവഗണിക്കപ്പെടുകയോ ചെയ്തു. സർക്കാരിനെ വിമർശിക്കുന്ന വിദ്യാർഥികൾ, ആക്ടിവിസ്റ്റുകൾ, പത്രപ്രവർത്തകർ എന്നിവരെ 'ദേശവിരുദ്ധർ, അർബൻ നക്സലേറ്റ്, ജിഹാദി - ആസാദി ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്ന് മുദ്രകുത്തി. ഗുജറാത്തിനു സമാനമായ അക്രമണങ്ങൾ മണിപ്പൂരിലും ആവർത്തിച്ച്, ഇരകൾ മാത്രം മാറിയെങ്കിലും അക്രമികൾ രണ്ടിടത്തും ഒരേ കൂട്ടമായിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ മതേതര വാശാനത്തിന്റെ അടിത്തറയെത്തന്നെ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന സി.എ.എ. (പൗരത്വ ഭേദഗതി നിയമം 2019), വഖഫ് ഭേദഗതി നിയമം (2025) പോലുള്ള നിയമങ്ങൾ പാസാക്കി. കലാലയങ്ങളിൽ ഹിജാബ് നിരോധനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിച്ചു. ന്യൂനപക്ഷങ്ങൾ - പ്രത്യേകിച്ച് മുസ്‌ലിംകൾ - കൂടുതൽ അരക്ഷിതരാക്കുന്ന നയങ്ങൾക്ക് കേന്ദ്ര സർക്കാർ ചുക്കാൻ പിടിച്ചു. തങ്ങളുടെ സംരക്ഷകരാകേണ്ട സ്ഥാപനങ്ങൾ - പോലീസ്, കോടതികൾ, മാധ്യമങ്ങൾ - എതിരായി മാറുന്നത് അവർ നേരിൽ കണ്ടു. 'ബുൾഡോസർ രാജ്' നടപ്പിലായി. മുസ്‌ലിം വീടുകൾ തകർക്കപ്പെട്ടു. കാശ്മീരിൽ ആസിഫ എന്ന പേരുള്ള ഒരു പെൺകുട്ടിയെ ഹിന്ദുത്വ ഭീകരർ അമ്പലത്തിൽ വെച്ച് ക്രൂരമായി ബലാത്സംഗം ചെയ്തു കൊലപ്പെടുത്തി, അക്രമികൾക്ക് വേണ്ടി മന്ത്രിമാർ വാദിച്ചു.

അതേസമയം, ദലിത് പിന്നാക്ക ബഹുജൻ രാഷ്ട്രീയം പുതിയ പ്രതിസന്ധികൾ ഇക്കാലത്തു നേരിട്ടു, ചില ഒബിസി, ദലിത് ഗ്രൂപ്പുകളെ ഹിന്ദുത്വത്തിലേക്ക് അടർത്തി ചേർക്കുന്നതിൽ ഹിന്ദുത്വ ശക്തികൾ വിജയിച്ചു, മറ്റുള്ളവർ ചെറുത്തുനിൽക്കുകയും കഠിനമായ അടിച്ചമർത്തലുകൾ നേരിടുകയും ചെയ്തു. ജാതിയുടെയും മതത്തിന്റെയും പഴയ തെറ്റുകൾ അവശേഷിച്ചു - ഇപ്പോൾ ഹിന്ദുത്വ രാഷ്ട്രീയം രാഷ്ട്രത്തിന്റെയും സമൂഹത്തിന്റെയും മുഴുവൻ യന്ത്രങ്ങളും ഉപയോഗിച്ച്കൊണ്ട് ലോകം ഇതുവരെ കാണാത്ത ഫാസിസ്റ് ഭരണം ഇന്ത്യയിൽ വീണ്ടും അധികാരങ്ങൾ പിടിക്കുന്നത് തുടർക്കഥകളായി മാറി.

റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ മറന്നുപോയ സ്വപ്നങ്ങൾ

ഇന്ന്, 'സബ്കാ സാത്ത്, സബ്കാ വികാസ്' (എല്ലാവരുമായും ഒരുമിച്ച്, എല്ലാവർക്കും വികസനം) പോലുള്ള മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ അരികുകളിൽ ജീവിക്കുന്നവർക്ക് പൊള്ളയായി മുഴങ്ങുന്നു. ഒരിക്കൽ അടിച്ചമർത്തപ്പെട്ടവർക്ക് പ്രതീക്ഷയുടെ പ്രതീകമായിരുന്ന ഭരണഘടന അട്ടിമറിക്കപ്പെടുന്നു.

ഡോ. അംബേദ്കർ, ജവഹർലാൽ നെഹ്റു, മൗലാന ആസാദ്, തുടങ്ങിയവർ തോളോട് തോൾ ചേർന്നു നിർമ്മിക്കാൻ ശ്രമിച്ച ഇന്ത്യ എന്ന മതേതര ജനാധിപത്യ സോഷ്യലിസ്റ്റ് പരമാധികാര റിപ്പബ്ലിക് എന്ന ആശയം ഇന്ന് മരണത്തിന്റെ വക്കിലാണ്.

പ്രതീക്ഷ

ഇന്നിന്റെ ഇന്ത്യയിൽ പ്രതീക്ഷക്ക് വകയില്ല എന്നതാണ് പരക്കെയുള്ള സംസാരം. എന്നാൽ ഫാസിസ്റ്റ് ഭരണകൂടത്തോട് സമരസപ്പെടാൻ മടിക്കുന്ന ഇന്ത്യയുടെ കലാലയങ്ങൾ, വിവേചനങ്ങൾ സഹിച്ചുകൊണ്ടും ഉന്നത പരീക്ഷകൾ എഴുതാൻ ധൈര്യപ്പെടുന്ന ഓരോ ദലിത് വിദ്യാർഥിനിയും തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും അന്തസ്സിനും വേണ്ടി പോരാടുന്ന ഓരോ മുസ്‌ലിം സ്ത്രീയും, സംവരണവും പ്രാതിനിധ്യവും ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഓരോ ബഹുജൻ പ്രവർത്തകനും 'ഇന്ത്യ'യുടെ പ്രതീക്ഷയാണ്.

ധൈര്യം ഭയത്തെ മറികടക്കുന്നിടത്തെല്ലാം സ്വപ്നം ജീവിക്കുന്നു. എന്നാൽ മുന്നോട്ടുള്ള പാത കുത്തനെയുള്ളതാണ്. അംബേദ്കർ മുന്നറിയിപ്പ് നൽകിയതുപോലെ:

നമ്മുടെ സാമൂഹിക ജനാധിപത്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുന്നതിൽ പരാജയപ്പെട്ടാൽ, നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീയ ജനാധിപത്യത്തെ അപകടത്തിലാക്കും. എന്തൊക്കെ സംഭവിച്ചാലും ഹിന്ദുത്വ ഫാസിസ്റ്റ് പ്രത്യാശയങ്ങളോട് സമരസപ്പെടാൻ 'ഇന്ത്യ' തയാറല്ല, അതിനെ കുറിച്ച് ആലോചിക്കുന്നുപോലുമില്ല. ക്ലാസ് മുറികളിലും തെരുവുകളിലും കോടതിമുറികളിലു, ഈ തകർന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന റിപ്പബ്ലിക്കിനെ സുഖപ്പെടുത്താൻ കഴിയുമെന്ന് ഇപ്പോഴും വിശ്വസിക്കുന്ന ദശലക്ഷക്കണക്കിന് ആളുകളുടെ നിശ്ശബ്ദ പ്രാർത്ഥനകളും പ്രതീക്ഷയാണ്.

ഇടിമുഴക്കങ്ങൾക്ക് കാതോർത്തുകൊണ്ടു വസന്തം വരുമെന്ന പ്രതീക്ഷയോടുകൂടി തന്നെയാണ് ഇന്ത്യയിലെ ഓരോ ജനാധിപത്യ വിശ്വാസിയും ഇവിടെ ജീവിക്കുന്നുത്. ഭീതി വിതച്ചും ജനങ്ങളെ തമ്മിലടിപ്പിച്ചും അധികാരം കൈയാളിയവരും അധികാരം നിലനിർത്തിയവരുമെല്ലാം തോറ്റുപോയതാണ് ഇന്നലെയുടെ ചരിത്രം, നാളെയുടെ ചരിത്രവും അതുതന്നെയാവും, തീർച്ച.